

A Btk. Különös része I. félév (Büntetőjg 3.) .1. rész

Követelmények, írott tananyag, feldolgozási
útmutató, 2025

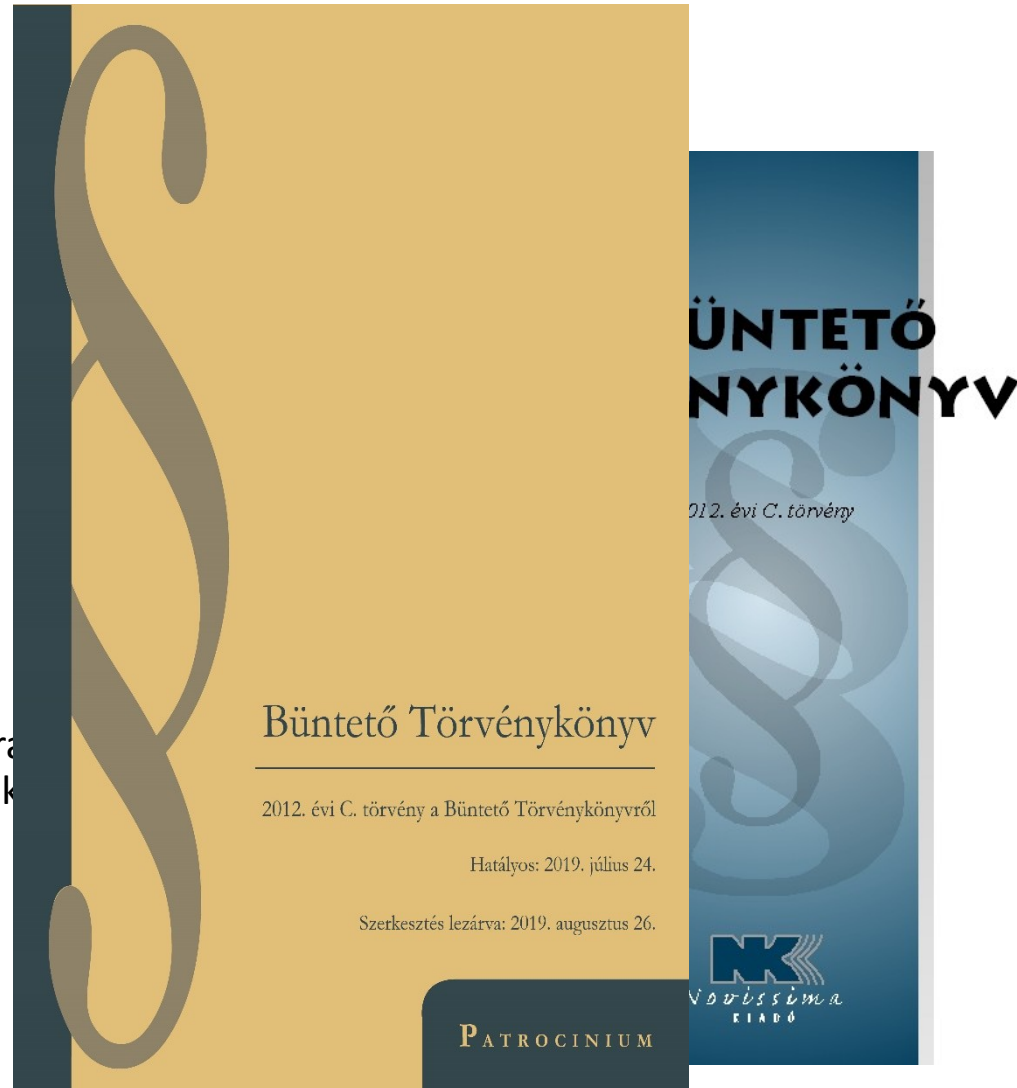
Tóth Mihály

Jogi alapok

- A Btk követelmények között szereplő bűncselekményei (2012. évi C. tv.)

Ügyeljünk a hatályosságra, 2025 előtti anyagot óvatosan használjanak !

A hatályos szabályokat – a sűrű változásokra figyelemmel – az előadások tartalmazzák

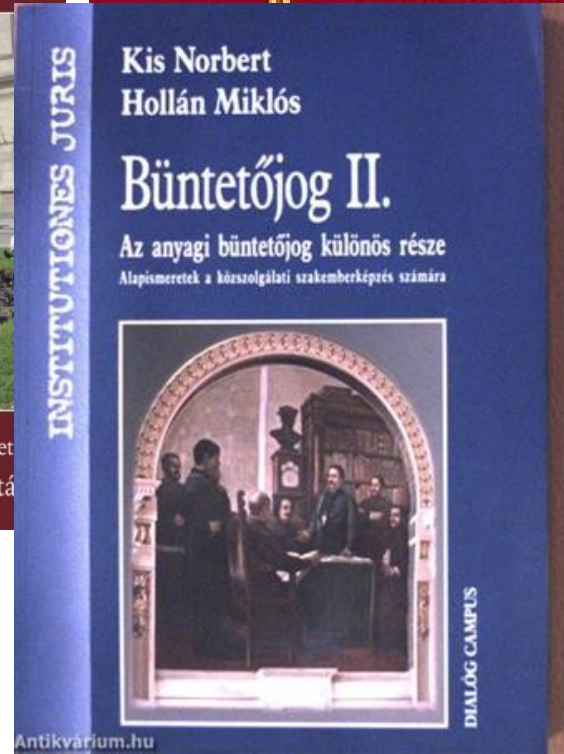
Az írott tananyag: tankönyv

Domokos Andrea - Czine Ágnes- Tóth Mihály

Büntetőjog . Különös rész

Patrocinium, 2023

További tankönyvek:

Kommentárok

Az első félévben számon kérendő bűncselekmények:
(9 fejezet, 60 bűncselekmény)

- Emberölés
- Erős felindulásban elkövetett emberölés
- Öngyilkosságban közreműködés
- Magzatelhajtás
- Testi sértés
- Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés
- Segítségnyújtás elmulasztása
- Gondozási kötelezettség elmulasztása
- Kábítószer kereskedelem
- Kábítószer birtoklása
- Kóros szenvedélykeltés
- Tudatmódosító szerrel visszaélés
- Teljesítményfokozó szerrel visszaélés
- Emberrablás
- Emberrablás feljelentésének elmulasztása
- Emberkereskedelem és kényszermunka
- Személyi szabadság megsértése
- Kényszerítés

- Szexuális kényszerítés
- Szexuális erőszak
- Szexuális visszaélés
- Vérfertőzés
- Kerítés
- Prostitúció elősegítése
- Kitartottság
- Gyermekprostitúció kihasználása
- Gyermekpornográfia
- Szeméremsértés
- Kiskorú veszélyeztetése
- Gyermekmunka
- Kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása
- Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása
- Tartási kötelezettség elmulasztása
- Kapcsolati erőszak
- Családi jogállás megsértése
- Közösség tagja elleni erőszak
- Magánlaksértés
- Zaklatás
- Magántitok megsértése
- Levéltitok megsértése

- Kiszolgáltatott személy megalázása
- Rágalmazás
- Becsületsértés
- Kegyeletsértés
- A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény
- Vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése
- Közúti veszélyeztetés
- Közúti baleset okozása
- Járművezetés ittas állapotban
- Járművezetés bódult állapotban
- Járművezetés tiltott átengedése
- Cserbenhagyás
- Környezetkárosítás
- Természetkárosítás
- Állatkínzás
- Orvvadászat
- Orvhalászat
- A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése
- Az állam elleni bűncselekmények rendszere, jellemzői
- Az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása
- Az alkotmányos rend elleni szervezkedés
- Kémkedés

Repetitórium: a tényállások típusai

- Egyszerű tényállás (nyílt diszpozíció - pl. emberölés, zaklatás)
- Leíró, meghatározó tényállás (pl. lopás)
- Hivatkozó tényállás (pl. közfeladatot ellátó személy elleni erőszak)
- Kerettényállás (pl. számvitel rendjének megsértése)

A tényállás alakzatai

- **Alapeset**

- **Minősített eset(ek)**

(bizonyos kodifikált körülmények kapcsán az alapeset büntetése e körben súlyosabb – pl. előre kitervelt emberölés, jelentős értékre elkövetett lopás)

- **Privilegizált eset(ek)**

(bizonyos kodifikált körülmények kapcsán az alapeset

büntetése enyhébb – pl. csekély mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószer birtoklása)

Az alap- és minősített esetek nem azonosak az enyhítő és súlyosító körülményekkel, melyek nem kodifikáltak, az alap-, minősített és privilegizált esetek keretei között a jogalkalmazó értékeli őket).

Enyhítő és súlyosító körülmények (57 BKv)

	súlyosít	enyhít
Tárgyi	többszörös minősülés folytatólagosság nagy nyilvánosság előtti elkövetés a sértettnél bekövetkezett pszichikai következmények idős, beteg személy sérelmére elkövetés közeli hozzátartozó sérelmére elkövetés veszélyes eszköz használata a köznyugalom megzavarása terhes nő sérelmére elkövetés elszaporodottság értékhatár tetején	kísérlet a sértett felróható közrehatása alkalomszerű elkövetés kár megtérülése a sértett megbocsátása hosszabb idő telt el az elkövetés óta értékhatár alján
Alanyi	társtettség büntetett előélet többször volt büntetve rövid idő telt el az utolsó elítélés óta visszaeső büntető eljárás hatálya alatti elkövetés ittas, bódult állapot garázda elkövetési mód kezdményező szerep	büntetlen előélet fiatal felnőtt kor 14. életévet alig haladta meg betegség tartásra, nevelésre szoruló hozzátartozó beismerő vallomás megbánás bűnsegédi elkövetési alakzat idős kor elkövető sérülése beszámítási képesség korlátozottsága köz javára ellenszolgáltatás nélkül végzett tevékenység

A tényállások súly szerinti felosztása- a típusok szerint

- **Büntett** (2 évnél súlyosabban büntetendő szándékos bűncselekmények)
- **Vétség** (minden más bűncselekmény)

Eszerint minden gondatlan bűncselekmény vétség

E felosztásnak pl. a szabadságvesztés végrehajtási fokozatainál, vagy a mentesítésnél van jelentősége

A tényállások súly szerinti felosztása- a szankció szerint

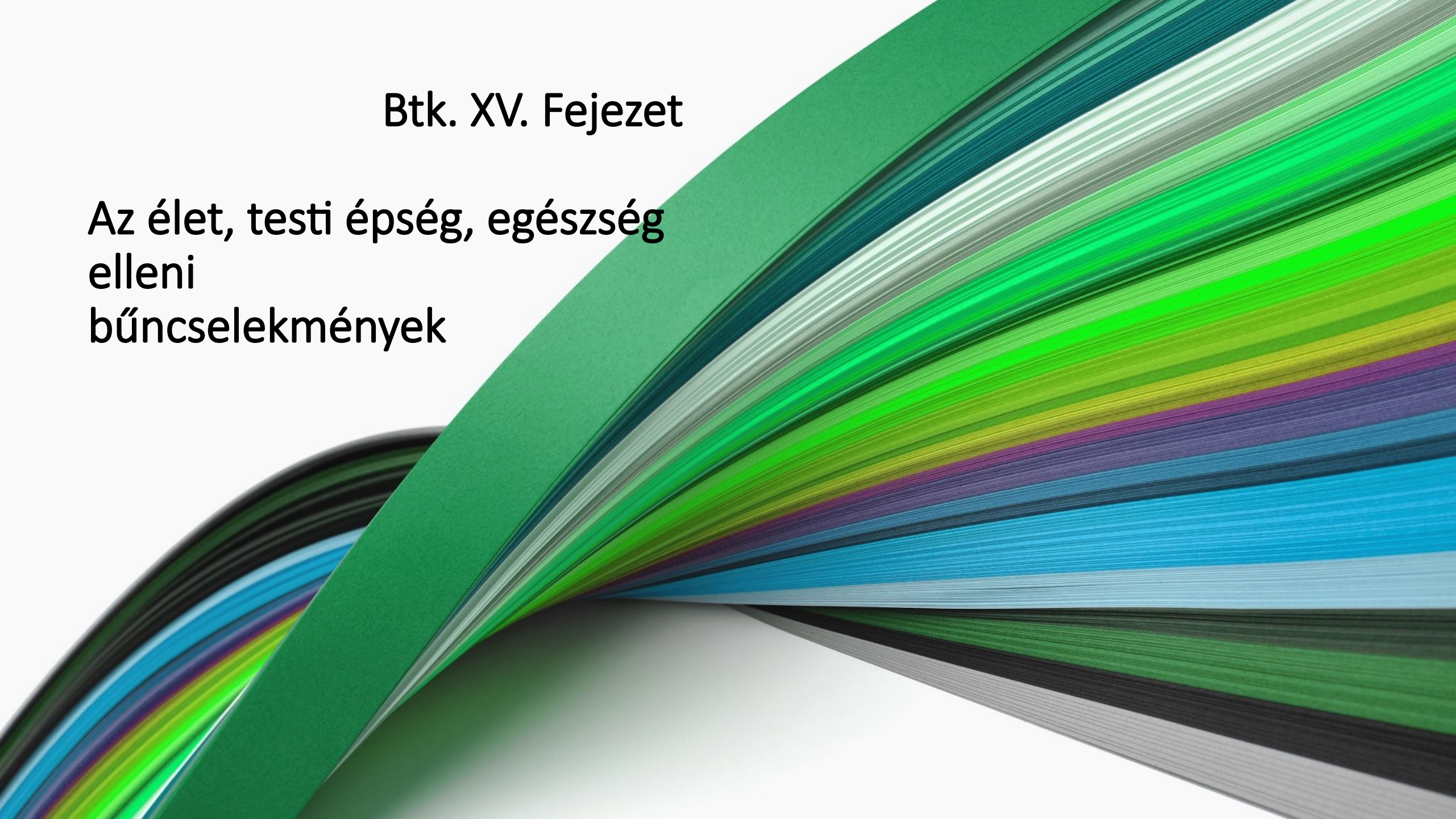
- Elzárás (pl. levéltitok megsértése)
 - Egy évig terjedő szv. (pl. cserbenhagyás)
 - Két évig terjedő szv. (pl. magánlaksértés)
 - Három évig terjedő szv. (pl. kényszerítés)
 - - 5 év (pénzmosás alapesete)
 - 1-5 év (pl. kiskorú veszélyeztetése)
 - 2-8 év (pl. pénzhamisítás alapesete)
 - 5-10 év (pl. a legsúlyosabb lopás)
 - 5-15 év (pl. emberölés alapesete, hazaárulás)
 - 5-20 év (pl. közveszély-okozás legsúlyosabb alakzata)
 - 10-20 vagy életfogytiglan (pl. terrorcselekmény,
emberölés min. esete)
- helyette:
Pénzbüntetés vagy
Közérdekű munka

Repetitórium: a törvényi tényállás elemei (ebben a rendszerben történik minden bűncselekmény elemzése)

- Tárgy
- Tárgyi oldal
- Alany
- Alanyi oldal
- Szükséges elemek
- Esetleges elemek

Btk. XV. Fejezet

Az élet, testi épség, egészség
elleni
bűncselekmények

Alapeset, (részben új!) minősített esetek

- **160. § (1)** Aki mást megöl, bűntettet követ el, és öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) A büntetés tíz évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést
 - *a)* előre kitervelten,
 - *b)* nyereségvágyból
 - *c)* aljas indokból, illetőleg célból,
 - *d)* különös kegyetlenséggel,
 - *e)* hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt, illetőleg emiatt, közfeladatot ellátó személy ellen, e feladatának teljesítése során, továbbá a hivatalos, a külföldi hivatalos vagy a közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy sérelmére,
 - *f)* több ember sérelmére
 - *g)* több ember életét veszélyeztetve,
 - *h)* különös visszaesőként,
 - *i)* tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére,
 - *j)* védekezésre képtelen személy sérelmére,
 - *k)* a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el.
 - *l)* az elkövetővel szemben emberölés miatt történt vádemelés után követik el.
 - *m)* úgy követik el, hogy az elkövető a cselekményt megelőzően – annak elkövetésével összefüggésbe hozható módon – kábítószer fogyasztott.

Eütv. (1997. CLIV. tv,- „élő végrendelet”- 20, §

- A betegség természetes lefolyását lehetővé téve az életfenntartó vagy életmentő beavatkozás visszautasítására csak abban az esetben van lehetőség, ha a beteg **olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül - megfelelő egészségügyi ellátás mellett is - halálhoz vezet és gyógyíthatatlan.** Az életfenntartó, illetve életmentő beavatkozás visszautasítása okirati formához kötött.
- A visszautasítás csak akkor érvényes, ha egy **háromtagú orvosi bizottság** nyilatkozik a betegségről és a nyilatkozat hitelességéről, továbbá a beteg az orvosi bizottság nyilatkozatát követő **3. napon - két tanú előtt - ismételten kinyilvánítja a visszautasításra irányuló szándékát.**

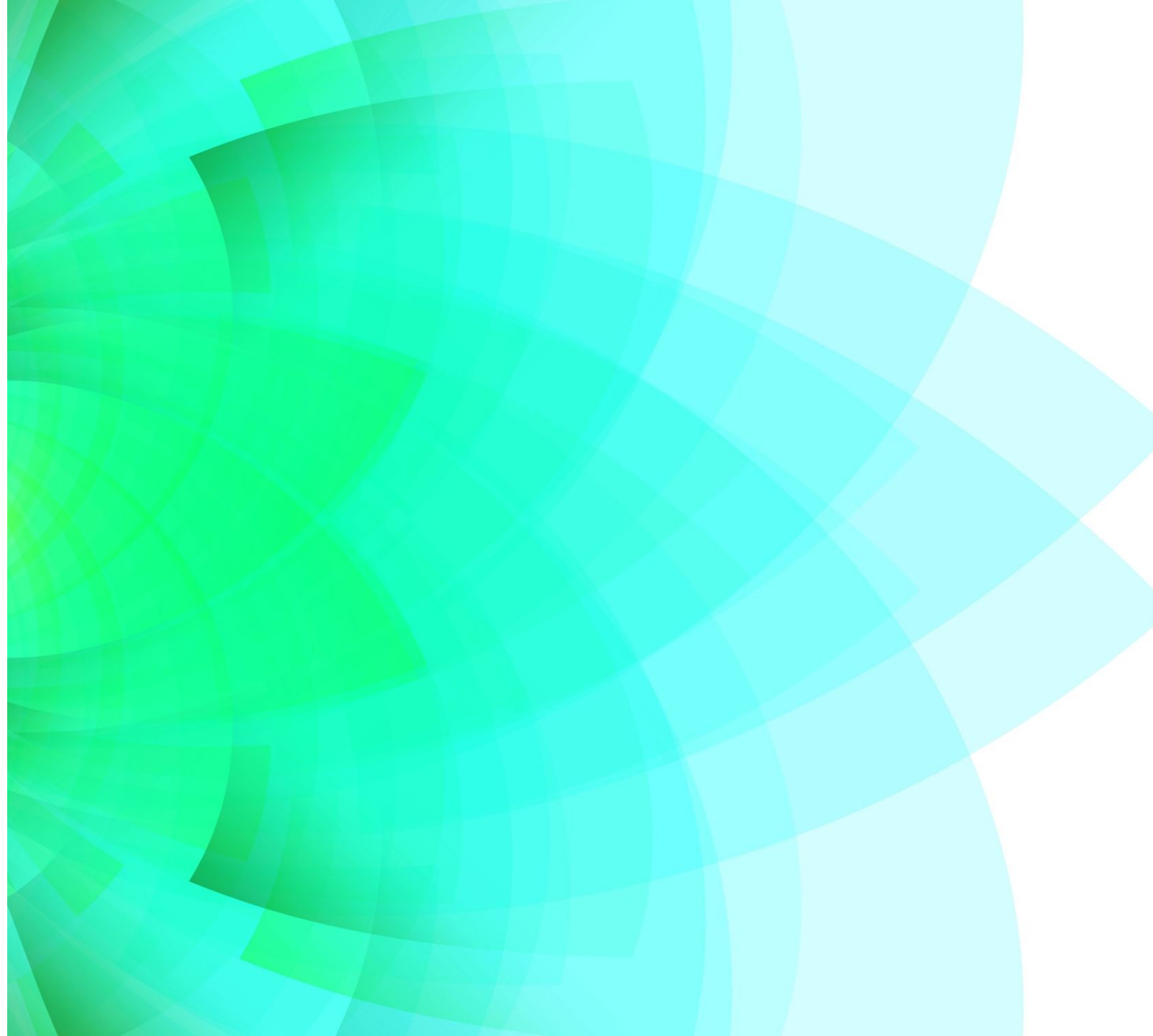
Több ember sérelmére - több életet veszélyeztetve – stádiumok

elkövetési mód	szándék	eredmény	
		<i>kísérlet</i>	<i>befejezett</i>
több emberen	legalább 2 ember meg- ölésére irányul	az ölést legalább 1 esetben meg- kezdi ----- - az ölést legfeljebb egy emberen befejezi	legalább 2 esetben befejezi
több ember életét veszélyeztető módon	1 ember ölésére irányul	1 embert megkísé- rel megölni és többet veszélyeztet	1 embert megöl és több emberéletet ve- szélyeztet
több emberen és több ember életét veszélyeztető módon	legalább két ember megölésére irányul	legalább egy em- bert megkísérel megölni és többet veszélyeztet	legalább két em- berölést befejez és több emberéletet ve- szélyeztet

A bírói gyakorlat fontosabb elemei

- **3/2013. BJE az élet és testi épség büntetőjogi védelméről**
 - **Az elhatárolás kérdései (testi sértés-emberölés)**
 - **Az emberölés minősített esetei**
 - **Az emberölés és az öngyilkosságban közreműködés elhatárolása**
- **2/1998. Büntető jogegységi határozat emberölés és kifosztás viszonyáról**
Előkészületet illetően:
 - 5/1999. Büntető jogegységi határozat az emberölés előkészületének rendbeliségéről**
 - 3/2019. BJE - Bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék felhívás nélküli kinyilvánítása is alkalmas lehet az előkészület megállapítására. („vállalkozik”)**

Személy elleni (élet
testi épség
egészség elleni)
további
bűncselekmények
161. §- 167. §

Erős felindulásban elkövetett emberölés

- 161.§

Aki mást, méltányolható okból származó erős felindulásban megöl, bűntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

TISZTÁZANDÓ:

- „méltányolható ok”,
- erős felindulás és korlátozott beszámíthatóság viszonya.

Erős felindulás – beszűkült tudatállapot

- **A kóros elmeállapot**

17. § (1) Nem büntethető, aki a büntetendő cselekményt az elmeműködés olyan kóros állapotában követi el, amely képtelenné teszi cselekménye következményeinek a felismerésére, vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

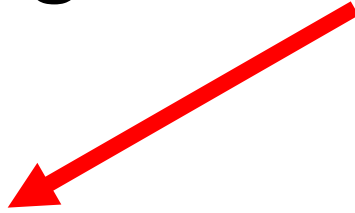
- (2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elmeműködés kóros állapota az elkövetőt korlátozza a bűncselekmény következményeinek a felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

Mi határolja el az ilyen állapotban elkövetett emberölést az erős felindulásban elkövetett öléstől?

Elhatárolási szempontok

	Fiziológiás indulat	Patológias indulat	Fiziológiás indulat + patológiai „erősítés”
Mi váltja ki	Külső tényezők	Belső (kóros) tényezők	Külső+belső
Büntetőjogi hatása	Erős felindulásban elkövetett emberölés	Emberölés + (korlátlan) enyhítés	Erős felindulás ban elkövetett emberölés + (korlátlan) enyhítés

Öngyilkosságban közreműködés

- (**Emberölést** követ el – 5-15 év)
- Aki tizennegyedik életévét be nem töltött vagy akaratnyilvánításra képtelen személyt öngyilkosságra rábír, ha az öngyilkosságot elkövetik

- **162. § (1)** Aki mást öngyilkosságra rábír, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, bűntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt bír rá öngyilkosságra, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

„Legális” magzatelhajtás

48/1998. (XI. 23.) AB határozat lényege:

- **nem alkotmányellenes, ha törvény az állapotos nő súlyos válsághelyzete esetén lehetővé teszi a terhesség megszakítását;**
- a súlyos válsághelyzet fogalmának és alkalmazása feltételeinek meghatározása kizárólag törvényben történhet;
- az Alkotmánybíróság visszautasítja az arra irányuló indítványt, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy ember-e a magzat.

A testi sértés minősített esetei

könnyű	súlyos	gondatlan súlyos
- aljas indok vagy cél, - védekezésre akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére, - elhárításra idős kornál vagy fogyatékosnál fogva korlátozottan képes sérelmére, - maradandó fogyatékosgot, súlyos egészségromlást - életveszélyt vagy halált okozva, - kábítószerfogyasztással összefüggésben		- védekezésre akaratnyilvánításra képtelen személy sérelmére, - elhárításra idős kornál vagy fogyatékosnál fogva korlátozottan képes sérelmére, - életveszélyt okozva
	Különös kegyetlenséggel	

- általában **8 napon belül**

- hámfosztások, hámphorzsolások,
- a kisebb vérömlenyek,
- a felszínes, összefektethetőszélű
- metszett, vágott, zúzott, repesztett sebek
- kisebb égési, fagyási és vegyi anyag okozta marásos sérülései,
- ízületi zúzódásos és szalagsérülés nélküli rándulások,
- -egy-három fog meglazulása, luxatiója, a fogkorona letörése vagy
- a fogaknak a fogmedernyúlvány törése nélküli elvesztése,
- a dobhártya repedése (a középfül bevérvése, csontsérülés nélkül),
- enyhe lefolyású agyrázódás

- Általában **8 napon túl**

- csonttörés, repedés
- a lövési sérülések,
- a testüregbe hatoló szúrások
- az ízületek nyílt sérülései, ficamok, az inak sérülései,
- az ér- és idegsérülések,
- a testfelszín 10%-át elérő vagy azt meghaladó I. fokú égés, fagyás,
- közepes és súlyos agyrázódás
- a legtöbb mérgezés

A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) döntése

(foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés)

- A Legfelsőbb Bíróság **2/1999. BJE számú jogegységi határozata** értelmében ha a személysérüléssel járó vagy a sértett életét vagy testi épségét közvetlenül fenyegető veszélyhelyzetet az elkövető vétlenül idézi elő, de nem nyújt tőle elvárható segítséget a rászorultnak, cselekménye a segítségnyújtás elmulasztásának alapesetként [Btk. 166. § (1)] és nem annak büntetési alakzata [Btk. 166. § (3)] szerint minősül.
- A jogegységi döntés értelmében a korábbi jogértelmezés - amely szerint a segítségnyújtás minősített esetéért felelt az elkövető, aki a sértett sérülését, a balesetet, illetve a sértett élete vagy testi épsége tekintetében a közvetlenül fenyegető helyzetet akár gondatlan, akár vétlen magatartásával okozta, tárgyi jellegű (objektív) felelősséget állapított meg, amely azonban kiküszöbölhetetlen - ellentétben áll a Btk. 10. §-ában megfogalmazott alapelvvel.
- A Btk. 4. §-a szerint bűncselekmény az a szándékosan vagy - ha a törvény a gondatlan elkövetést is bünteti - gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli. "Bűnösség nélkül nincs büntetőjogi felelősség" és a bűnösségnek a törvényi tényállás valamennyi elemére ki kell terjednie. Ezekből a törvényi követelményekből az következik, hogy akit nem terhel bűnösség, amikor a magatartást kifejtette, büntetőjogi értelemben felelőssé nem tehető. Ha a terhelt sem szándékos, sem gondatlan magatartással nem hatott közre a baleset bekövetkezésében, ezért nem róható fel neki a veszélyhelyzet előidézése.

Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények

Kriminológiai és szabályozási kérdések,
A 2012. évi C. tv. szerkezete és álláspontja

Kábítószerfajták hatásmechanizmus szerint

OPIÁTOK

(szorongásoldók)

morfin, metadon, máktea, heroin)

STIMULÁNSOK

(serkentők)

Speedd, amfetamin, kokain, nikotin, koffein

DEPRESSZÁNSOK

(nyugtatók)

altatók, alkohol

HALLUCINOGÉNEK

(tudattágítók)

LSD, extasy

Kábítószerfajták a gyakorlatban

Hasis (Marihuána vagy cannabis, kender, indiai vadkender, szintetikus formája: THC)

Kodein (ópiumszármazék, mákgubó, -tea) „kodi”

MDA, MDMA, MDE, tableta „extasy, „exy”

Kokain (eredetileg kokacserje, ma szintetikus)

Morfin (ópium -morfium)

Amfetamin (szintetikus) „speed”

Heroin (ópium-származék) „hercsó, nyalóka”

LSD (lizergsav-dietilamid) szintetikus „trip, lencsó”

A tényállások

- 176. § - kereskedés (kínál, átad, forgalmaz, kereskedik)
- ☐177. § - kereskedés 18 éven aluli részére vagy közreműködésével
- ☐178. § - birtoklás (termesztés, előállítás, tartás, behozatal, kivitel, átvitel, rendelés + (enyhébben) fogyasztás)
- ☐179. § – birtoklás 18 éven aluli felhasználásával
- ☐180. § - büntethetőséget kizáró ok (csekély+birtoklás – egyszer/2 év, összesenm2X, díler felfedése)
- 181. § - kóros szenvedélykeltés (18 > rábírás, rábírní törekvés)
- 182. § - kábítószer készítésének elősegítése
- 183. § - kábítószer-prekurzorral visszaélés
- 184. § - Tudatmódosító szerrel visszaélés

Kábítószer fogalma:

KÁBÍTÓSZER az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet

- 1. mellékletében az 1. és 2. jegyzékben felsorolt , kábítószeres,
- 2. mellékletében az 1. és 2. jegyzékben szereplő pszichotrop anyagok és a 3. mellékletében szereplő új pszichoaktív anyagok. (A jegyzékek több mint 300 kábítószernek minősülő anyagot nevesítenek) valamint
- Egyes bűncselekmények esetében (pl. emberölés, testi sértés, tudatmódosító szerrel visszaélés, garázdaság, lopás, rablás) minden nem emberi fogyasztásra szánt tudatmódosító anyag

Differenciálási szempontok

az elkövetési magatartás (kereskedői vagy birtokló magatartásról van-e jellemzően szó),

a helyszín (kiemelten kezelve pl. az iskolák, laktanyák, börtönök, rendvédelmi szervek, NAV),

a kábítószer mennyisége (különböztetve a csekély, nem jelentős, jelentős, különösen jelentős mennyiség között),

az elkövetés módja (pl. a hivatalos személyként vagy a bűnszövetségben történő elkövetés),

Csekély saját birtokló vagy fogyasztó + beismerés + kezelés, felvilágosító program

A mennyiség kérdése

A **csekély** mennyiséget kábítószerfajtánként a Btk. 461. §-a meghatározza (pl LSD 0.001 gr. ,heroin 0.6 gr.)

Jelentős mennyiség ennek 20-szorosánál több

Különösen jelentős mennyiség ennek 200-szorosánál több

<u>Kábítószer</u>	<u>csekély felső határa</u>	<u>jelentős alsó határa</u>	<u>különösen jelentős alsó határa</u>
<u>Extasy</u> (<u>MDMA</u> , <u>MDA</u> , <u>MDE</u>)	<u>1 gr.</u>	<u>20 gr.</u>	<u>200 gr. tabl.</u>
<u>Amfetamin tabl.</u>	<u>0,5 gr.</u>	<u>10 gr.</u>	<u>100 gr.</u>
<u>kokain</u>	<u>2 gr.</u>	<u>40 gr.</u>	<u>400 gr.</u>
<u>heroin</u>	<u>0,6 gr.</u>	<u>12 gr.</u>	<u>120 gr.</u>
<u>marihuana</u> (<u>növény</u>)	<u>1 tő</u>	<u>20 tő</u>	<u>200 tő</u>
<u>LSD</u>	<u>1 mg.</u>	<u>20 mg</u>	<u>200 mg</u>

1/2007. Jogegységi Döntés

Lényege:

- *természetes egység* csak az egyes külön tényállásokon *belül létesül*,
- a kereskedés haszonszerzésre irányul, a forgalomba hozatal nem feltétlenül,
- „kereskedés” az ilyen célból történő megszerzés, készletezés is

54/2004. (XII.14.) AB. határozat

A fogyasztás legalizálását célzó indítványokat elutasítja.

A fogyasztás társadalmi közegben zajlik, amelynek nem csak a szubkultúrával érintett kisebbség a része.

„Kábulathoz való alkotmányos alapjog nem létezik, s így nem versenghet sem az emberi méltóság jogával, sem a legmagasabb testi és lelki egészséghez való joggal”.

A „saját használat” nem bizonytalan fogalom. Ez tehát maradhat a tényállás része

Az „együttes fogyasztás során történő kínálás” bizonytalan fogalom – kiiktatandó.

Kóros szenvedélykeltés (181. §)

18 éven felüli 18 éven alulit

- kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag élvezetére

rábír, rábírní törekszik,

.- ilyen anyag élvezetéhez segítséget nyújt,

- kábítószer fogasztására rábírní törekszik

Tudatmódosító szerrel visszaélés (184.§) –ÚJ!

1) Aki, abból a célból, hogy a kóros élvezetéhez másnak segítséget nyújtson, kábítószer **kínál, átad**, ha más bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés az (1) bekezdés esetén büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény elkövetésével a kábítószer több mint tíz személy számára válik hozzáférhetővé.

(3) Aki abból a célból, hogy a kóros élvezetéhez másnak segítséget nyújtson, kábítószer **forgalomba hoz vagy azzal kereskedik**, ha más bűncselekmény nem valósul meg, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Teljesítményfokozó szerrel visszaélés

185. § (1) Aki sportteljesítmény fokozása céljából tiltott teljesítményfokozó szert

a) előállít,

b) kínál, átad, forgalomba hoz,

c) orvosi vényen vagy állatorvosi vényen rendel,

bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán tizennyolcadik életévét be nem töltött személy jut tiltott teljesítményfokozó szerhez,

b) a tizennyolcadik életévét betöltött személy az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával követi el.

(4) Aki az (1)-(3) bekezdésben meghatározott teljesítményfokozó szerrel visszaélésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt tiltott teljesítményfokozó szer használatára rábír, vagy ilyen személynek a tiltott teljesítményfokozó szer használatához segítséget nyújt, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) E § alkalmazásában tiltott teljesítményfokozó szer: minden olyan szer, amely hatóanyagára tekintettel az anabolikus szerek, peptid hormonok, növekedési faktorok és rokonvegyületeik, hormon antagonisták és modulátorok közé tartozik, és nevesítve szerepel a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló kormányrendelet I. számú mellékletében.

XVIII. Fejezet

Az emberi szabadság elleni bűncselekmények

Vázlat:

- 1) Emberrablás
- 2) Emberrablás feljelentésének elmulasztása
- 3) Emberkereskedelem
- 4) Kényszermunka
- 5) Személyi szabadság megsértése
- 6) Kényszerítés

Emberrablás

- A fontosabb vitatott kérdések:
 - * az elrabolt és a követelés címzettje,
 - * a befejezettség (önkéntes elállás),
 - * a halálos eredmény és a tudattartam,
 - * az „abbahagyás” értelmezése

Emberrablás feljelentésének elmulasztása

- **191. §** Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy emberrablás elkövetése készül, és erről az érintett személyt vagy a hatóságot, mihelyt teheti, nem tájékoztatja, ha az emberrablást megkísérlik vagy elkövetik, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A feljelentési kötelezettség

	Bárki	Hivatalos személy, hatóság tagja, Köztisztviselő	Egyéb személyek
Feljelentési (bejelentési) kötelesség	Kivételesen, ha elmulasztása a Btk. szerint büntetendő	Mindig (de csak a hivatali hatáskörében tudomására jutott esetekben)	A)Felszámoló, B)Pénzmosás kapcsán kötelezett
Elmulasztásának büntetőjogi szankciója	A Btk-ban meghatározott szankció	Elmulasztása csak fegyelmi vétség, kizárólag korrupció esetén bűncselek- mény (Btk. 297.§)	A) Btk.404/A. § B)Btk. 401. §

A Btk.-ban szabályozott feljelentés elmulasztása

- 191. § - emberrablás
- 263. § - állam elleni bűncselekmények
- 300. § - korrupciós bűncselekmények
- 317. § - terrorcselekmény
- 328- § - nemzetközi gazdasági tilalom megsértése
- 404/A. § - feljelentés elmulasztása felszámolási eljárásban

Az emberkereskedelem kriminalizálásának indokai

- Az emberi méltósághoz fűződő jog alapján megengedhetetlen, hogy az ember maga kereskedés tárgyává váljon. Ennek megakadályozását több nemzetközi szerződés és az Európai Unió joga is Magyarország kötelezettségévé teszi.
- Magyarország részese a rabszolgaság tárgyában Genfben, 1926. évi szeptember hó 25-én kelt nemzetközi egyezménynek, (becikkelyezte az 1933. évi III. törvény, ezen Egyezmény módosítása tárgyában New Yorkban, 1953. évi december hó 7. napján kelt Jegyzőkönyvnek (kihirdette az 1958. évi 18. törvényerejű rendelet), továbbá a rabszolgaság, a rabszolga kereskedés, valamint a rabszolgasághoz hasonló intézmények és gyakorlatok eltörlése tárgyában Genfben, 1956. évi szeptember hó 7. napján kelt Kiegészítő Egyezménynek (a továbbiakban: rabszolgaságról szóló egyezmények). A rabszolgaságról szóló egyezmények alapján a Részes Államok kötelesek a rabszolgaságot felszámolni és a rabszolga-kereskedelmet és a rabszolgatartást büntetendővé nyilvánítani.

A kényszermunka tilalmának alapjai

- Magyarország a 2000. évi XLVIII. törvénnyel ratifikálta a kényszer- vagy kötelező munkáról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1930. évi 14. ülészakán elfogadott 29. számú Egyezményt. A törvény kimondja ugyan, hogy a „kényszer- vagy kötelező munka” kifejezés vonatkozik minden olyan munkára vagy szolgálatra, amit valamilyen büntetés terhe alatt valakitől követeltek, és amire a munkára kötelezett személy nem szabad akaratából vállalkozott, ám egyben bizonyos kivételeket is megállapít.

Eszerint többek között a „kényszer- vagy kötelező munka” kifejezés nem vonatkozik az olyan munkára amit

- *bírói ítélet alapján követelnek valakitől,*
- *a munkát vagy szolgálatot a hatóságok felügyelete és ellenőrzése alatt végzik, és*
- *a munkára kötelezett személyt nem bocsátják magánszemélyek, vállalatok vagy egyesületek rendelkezésére.*

Ez egyben azt is jelenti, hogy a közérdekű munka nem végezhető magánszemélyek

vállalkozásai, vagy egyesületek keretei között.

Az emberkereskedelem és kényszermunka új szabályozása (2020 VII.1.)

192. § (1) Aki mást

a) elad, megvásárol, elcserél, ellenszolgáltatásként átad, átvesz, vagy

b) az a) pontban meghatározott cselekmény megvalósítása érdekében szállít, elszállásol, elrejt, vagy másnak megszerez,

büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. („EGYSZERŰ EMBERKESKEDELEM”)

(2) Aki mást rendszeres előny szerzése céljából munkavégzésre, munka jellegű tevékenység végzésére, egyéb szolgáltatásra, vagy jogellenes cselekmény folytatására

a) megtevesztéssel, a sértett nevelésével, felügyeletével, gondozásával, gyógykezelésével kapcsolatos, illetve a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve, vagy a sértett kiszolgáltatott helyzetét kihasználva rábír, vagy

b) erőszakkal vagy fenyegetéssel kényszerít,

büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. („KÉNYSZERMUNKA”)

(3) Aki mást a (2) bekezdésben meghatározott cselekmény megvalósítása érdekében toboroz, átad, átvesz, elad, megvásárol, elcserél, ellenszolgáltatásként átad vagy átvesz, másnak megszerez, szállít, elszállásol, elrejt, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (EBBERK - KM ÉRDEKÉBEN)

(4) Aki a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt szexuális cselekmény végzése vagy emberi test tiltott felhasználása érdekében követi el, büntett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) A büntetés a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha azt

- a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,
- b) a sértett sanyargatásával,
- c) hivatalos személyként, e minőséget felhasználva, vagy
- d) több ember sérelmére
- követik el. (A kényszermunka és a minősített emberkereskedelem súlyosabb esetei)

Emberkereskedelem és kényszermunka II.

(6) A büntetés a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetén öt évtől húsz évig vagy életfogytig terjedő szabadságvesztés, ha azt

- a) tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére, vagy
- b) életveszélyt vagy különösen súlyos hátrányt okozva
- követik el. (A KÉNYSZERMUNKA ÉS A MINŐSÍTETT EMBERKERESKEDELEM SÚLYOSABB ESETEI)

(7) Aki emberkereskedelem és kényszermunkára irányuló előkészületet követ el, az (1) bekezdésben meghatározott esetben vétség miatt egy évig, a (2) vagy (3) bekezdésben meghatározott esetben büntett miatt három évig, a (4) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (ELŐKÉSZÜLET)

(8) Aki

- a) a (2) bekezdésben meghatározott emberkereskedelem és kényszermunka sértettjének munkáját, munka jellegű tevékenységét, egyéb szolgáltatását vagy jogellenes cselekményét igénybe veszi vagy felhasználja, három évig terjedő szabadságvesztéssel,
- b) az a) pontban meghatározott bűncselekményt szexuális cselekmény igénybevételével vagy emberi test tiltott felhasználása érdekében követi el, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” (kényszermunka igénybe vétele, felhasználása)

A bűncselekmény leegyszerűsített szerkezete

- 1) hagyományos emberkereskedelem (EK) – (1) bek.
- 2 munkára rábírás vagy kényszerítés (KM) – (2) bek.
- 3) EK – KM céljából (EK-KMc) - (3) bek.
- 4) KM és EK-KMc fokozatosan súlyosabban minősülő esetei
 - * szexuális cselekmény vagy, szervkereskedelem céljából – (4) bek.,
 - * 18 év alatti, hiv. személyként, sanyargatással, több személy sérelme - (5) bek -
ez súlyosabb ha szexuális cselekmény vagy szervkereskedelem céljából
 - * .12 év alatti, különösen súlyos hátrányt okozva –(6) bek
ez súlyosabb ha szexuális cselekmény vagy szervkereskedelem céljából
- 5) előkészület (fokozatosan súlyosabb) – (7) bek.
- 6) KM igénybe vétele – (8) bek.

Személyi szabadság megsértése

194. § (1) Aki mást személyi szabadságától megfoszt, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyi szabadság megsértését

- *a)* tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,
- *b)* aljas indokból vagy célból,
- *c)* a sértett sanyargatásával,
- *d)* védekezésre képtelen személy sérelmére,
- *e)* fegyveresen,
- *f)* felfegyverkezve,
- *g)* jelentős érdeksérelmet okozva vagy
- *h)* hivatalos eljárás színlelésével

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett bűncselekmény a (2) bekezdés *b)* vagy *c)* pontja szerint is minősül.

Kényszerítés

- **195. §** Aki mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel jelentős érdekséreelmet okoz, ha más bűncselekmény nem valósul meg, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (Elhatárolandó a szexuális kényszerítéstől!)

	<i>motívum, illetve célzat</i>	<i>mód és elkövetési magatartás</i>	<i>eredmény</i>
<i>Kényszerítés (195.§)</i>		erőszakkal vagy fenyegetéssel mást arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűrjön	jelentős érdek- sérelem
<i>Önbíráskodás (368.§)</i>	jogos, vagy jogosnak vélt vagyonigény érvényesítése		
<i>Zsarolás (367.§)</i>	jogtalan haszonszerzés		vagyonihátrány okozása

The background features several vertical, slightly curved lines of varying colors: blue, purple, orange, and yellow. These lines are set against a dark, gradient background that transitions from black at the top to a deep blue at the bottom. The lines appear to be glowing or neon-like, with some having a soft, blurred edge. The overall effect is a modern, digital aesthetic.

Btk. XIX. fejezet

A nem élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények

Nemi bűncselekmények- a fontosabb szabályozási elvek, fogalmak

- Büntetendő a szexuális cselekményre vagy annak eltűrésére „egyszerű” fenyegetéssel való kényszerítés
(szexuális kényszerítés) – **196. §**
- a szexuális erőszak - **197. §** - amely felöleli a korábbi erőszakos közöszlést és szemérem elleni erőszakot is - minősített esete 12 év helyett 18, még súlyosabban minősülő esete 12 év.
- Szexuális visszaélés – **198. §** - lényegében a korábbi megrontás:
 - 18 év felettinek 12 és 14 év közötti személlyel szexuális cselekmény végzése (14-18 között akkor, ha hatalmi, befolyási viszonyal visszaélve követik el).
- vagy rábírása enyhébb esetben rábírni törekvése mással végzésére;

Értelmező rendelkezések: 459. § , 27. pont: szexuális cselekmény a közöszlés és minden súlyosan szeméremsértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas

A nemi bűncselekmények összefoglaló táblázata

Sértett kora	nincs mód	fenyegetés	Erőszak VAGY minősített fenyegetés
18 →		Szk. /A/ (1-5)	Sze.I./A/ (2-8)
14-18	[18↔hat. bef. v.] Szv./P/ (-3)	Szk./M/ (2-8)	Sze. I./M/ (5-10)
12-14	Szv. /A/ (1-5)	Szk. /SM/ (5-10)	Sze. I. /M/ (5-10)
→ 12	Sze.II. /A/ (5-10)	Sze.II./A/ (5-10)	Sze. I. /SM/ (5-15)

• JELMAGYARÁZAT

Szk= szexuális kényszerítés

Sze I.= „erőszakos” szexuális erőszak

Sze II.= „erőszakmentes” szexuális erőszak

Szv= szexuális visszaélés

A= alapeset

B= min. eset

SM= súlyosabban

min. eset

P= privilegizált eset

A „beleegyezéssel” történő szexuális cselekmény is büntetendő, ha

- a **sértett 12 éven aluli** (szexuális erőszak)
- a **sértett 12 és 14 év közötti** (18 év fölötti elkövető esetén - szexuális visszaélés súlyosabb esete)
- a **sértett 14 és 18 év közötti** (ha 18 év fölötti elkövető hatalmát vagy befolyását használja fel, - szexuális visszaélés enyhébb esete)
- Továbbá: gyermekprostitúció kihasználása

A prostitúció szabályozásának változásai

- 1949 előtt kihágásként, elzárással büntették azokat a „kéjnőket, akik a rájuk vonatkozó szabályokat meg nem tartják”, gyakorlatilag tehát a bordélyházon kívül „űzik az ipart”.
- Az üzletszerű kéjelgés 1955-ban került a Btk-ba.
- Az üzletszerű kéjelgés 1993 óta nem bűncselekmény.
- 1999. évi LXXV.tv. – „Maffia-csomag”- „ellenőrzött legalizáció”.
- Kezdetben a nem üzletszerű forma szabálysértés volt, ma már elsősorban csak „rendészeti” szabályszegések esetén szabálysértés.
- A prostitúcióhoz kapcsolódó (azt kihasználó) bűncselekmények az idők folyamán alig változnak.

A prostitúció végzésével kapcsolatos mai tilalmak

Szexuális szolgáltatásra való felhívás tilalma

- 184. § (1) Aki a külön jogszabály szerint meghatározott védett övezetben ellenszolgáltatást felajánlva más szexuális szolgáltatás nyújtására felhív, illetve más személy szexuális szolgáltatásának felajánlását elfogadja, szabálysértést követ el.

Tiltott prostitúció

- 172. § Aki a külön törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján hozott önkormányzati rendeletben a szexuális szolgáltatással összefüggő korlátozást, illetve tilalmat megszegi, szabálysértést követ el.
- A prostitúció mások általi segítése, kihasználása bűncselekmény !

A prostitúcióhoz kapcsolódó bűncselekmények:

- Kerítés (200.§)
- Prostitúció elősegítése (201. §)
- Kitartottság (202. §)
- Gyermekprostitúció kihasználása (203. §)
- Gyermekpornográfia

Kerítés

- Haszonszerzés céljából szexuális cselekményre másnak megszerzés
- 18 év alatti prostitúcióra felajánlása vagy felhívása

Prostitúció elősegítése

- Más prostitúcióra rábírása
- Lakás prostitúcióra átadása
- 18 év alatti prostitúcióra rábírása
- Bordélyház fenntartása, vezetése, anyagi támogatása

A kerítés (200.§) lényege

1) szexuális cselekményre célzatos (haszonszerzés által motivált) megszerzés,

2) 18 éven aluli felajánlása, felhívása

Súlyosabb ha üzletszerű [1) vagy 2)]

Még súlyosabb ha

- 1) -a) 18 év alatti,

-b) függő viszonyban áll,

-c) megtévesztéssel, erőszakkal, vagy fenyegetéssel,

- Legsúlyosabb [1a) vagy 1b)]+1c)

- Büntetendő az üzletszerű kerítés elkövetésében való megállapodás

Változás 2020. VII.-tól

- a kerítés (200.§), a prostitúció elősegítése (201.§) és a gyermekprostitúció kihasználása (203. §) elkövetése esetén e bűncselekmények súlyosabban minősülnek **különös visszaesőként elkövetve**.
- Hasonlóak a felsoroltak, valamint az emberkereskedelem és kényszermunka (192. §)

3/1999. BJE

A **kitartottság** /Btk. 202.§/
akkor is természetes egység,
és nem létesül bűnhalmazat,
ha az elkövető több olyan
személlyel tartatja ki magát,
aki üzletszerű kéjelgést
folytat.

Gyermekepornográfia (204. §)

- 18 éven aluliról felvétel tartása (1-5 évig)
- kínálása, átadása, (2-8)
- Forgalomba hozatala, kereskedelme (5-10)

Minősített eset: 12 éven aluli,
függőségi viszony
hivatalos személy
sanyargatás vagy erőszak a felvételen

- Pornográf műsorban, felvételen szereplésre felhívás, közreműködés, szerepeltetés, ehhez anyagi eszközök szolgáltatása,
- A pornográf felvétel, műsor fogalma: 204. § (7)

2/2018. Büntető jogegységi határozat gyermekpornográfia büntette esetében halmazat megállapításáról

- Több felvétel azonos tényállási ponton belül (tartás, készítés, forgalmazás) egység (függetlenül a sértettek számától)
- Ugyanaz a felvétel ha több pontba ütközik, csak a legsúlyosabbnál jön figyelembe
- Különböző felvételek különböző pontokba ütközése - halmazat
- Nevelés stb. alatt álló sérelmére elkövetés esetén a rendbeliség a sértettek számához igazodik

3/1999. Büntető Jogegységi Határozat

A kitartottság /Btk. 202.§/
akkor is természetes egység,
és nem létesül bűnhalmazat,
ha az elkövető több olyan
személlyel tartatja ki magát,
aki üzletszerű kéjelgést
folytat.